

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ҐЖИЦЬКОГО

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Безпечність та якість
харчових продуктів у
концепції «Єдине здоров'я»**

1–2 червня 2023 р.

м. Львів

«Безпечність та якість харчових продуктів у концепції «Єдине здоров'я» (1-2 червня 2023 р.)

УДК 641.51.53:614.31.001:006.015.5:637.04(477.83)

Матеріали науково-практичної онлайн конференції «Безпечність та якість харчових продуктів у концепції «Єдине здоров'я» (м. Львів, 1–2 червня 2023 р.). Львів, 2023. 113 с.

DOI: <https://doi.org/10.32718/konf.1-2.06.2023>

Схвалено рішенням вченої ради Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, протокол № 4 від 25 травня 2023 р.

Організаційний комітет та редакційна колегія: М. Сімонов (*голова організаційного комітету*), Р. Пеленьо (*заступник голови організаційного комітету*), У. Вус (*секретар організаційного комітету*), члени організаційного комітету: В. Стибель, І. Двилюк, Б. Гутий, Ю. Салига, А. Остап'юк, Т. Грох, А. Стибель, В. Салата, Н. Магрело, О. Дашковський, М. Верхолюк

© Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, 2023

© Автори статей, 2023

ЗМІСТ

1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ, ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ І КОРМІВ	
Богатко Н. М., Букалова Н. В., Мазур Т. Г., Приліпко Т. М. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗА ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ НА ПІДСТАВІ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	6
Богатко А. Ф., Лясота В. П. КОНТРОЛЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ М'ЯСА КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ЇХ ВИРОБНИЦТВА	7
Бібен І. А., Зажарський В. В., Сосницька А. О. ВЕГЕТОСПРОМОЖНІСТЬ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР <i>AEROCOCCUS VIRIDANS</i> НА ПОЖИВНИХ СЕРЕДОВИЩАХ РІЗНОГО СКЛАДУ	9
Букалова Н. В., Богатко Н. М., Приліпко Т. М. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ	10
Вовкотруб В. Г., Якубчак О. М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ М'ЯСА ТА М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ	11
Гринюк С. В., Дашковський О. О. ВИЗНАЧЕННЯ КИСЛОТНОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗМУ	13
Данілова І. С. ДЕГУСТАЦІЙНА ОЦІНКА ЗРАЗКІВ НАПІВФАБРИКАТІВ ІЗ М'ЯСА РАВЛИКІВ	14
Дубін Р. А., Тодоров М. І. МОРФОЛОГІЧНІ ТА МОРФОМЕТРИЧНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ТУШОК КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ПРИ ВИКОРИСТАННІ СПОЛУК ТРИАЗОЛІНОВОГО РЯДУ	15
Зажарська Н. М. ПІСЛЯДОЇЛЬНА ОБРОБКА ВИМЕНІ КІЗ	17
Зажарська Н. В., Бібен І. А., Зажарська Н. М. ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ КОРОВ'ЯЧОГО МОЛОКА	18
Заїка С. С. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ГРУДНИХ М'ЯЗАХ КУРЕЙ БРОЙЛЕРІВ	19
Карпова Д. В., Зажарська Н. М. ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА АЗОТУ СЕВОЧИНИ У КОРОВ'ЯЧОМУ МОЛОЦІ	21
Кісера Я. В., Мартинів Ю. В. СТУПІНЬ ПЕРЕТРАВЛЕННЯ КОРМУ «НОМЕ FOOD» У КОТІВ	22
Коренева Ж. Б., Роша Л. Г., Овчаренко Г. В., Бродовська К. В. ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ М'ЯСНИХ ФАРШІВ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ В ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ МІСТА ОДЕСИ	23
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ І БЕЗПЕЧНОСТІ ТВАРИННИЦЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ – ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ В КОНЦЕПЦІЇ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»	24
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. ЯКІСТЬ І БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ – АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ	26
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ – ІНТЕГРАЛЬНА СКЛАДОВА У ПРОБЛЕМІ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ	27
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯКОСТІ М'ЯСА ВОДОПЛАВНОЇ ПТИЦІ	28
Кочетова Г. С., Салата В. З., Кухтин М. Д. ЗМІНА 17 β-ЕСТРАДІОЛУ ЗА ВПЛИВУ РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ВИРОБНИЦТВА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ	29
Кушнір В. І., Кушнір Г. В., Гутий Б. В., Сімонов М. Р. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ ТА КОРМІВ	30
Мичка Г. Г., Винник І. В., Загоруйко В. В., Яремко О. В., Семанюк Н. В. САНІТАРНО-МІКРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА ПТИЦІ	32
Слюсаренко С. В., Гриневич Н. Є., Слюсаренко А. О. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ГОТОВИХ ВИРОБІВ ІЗ РИБИ ВИКОРИСТОВУВАНИХ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	33
Стибель В. В., Сімонов М. Р. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПЕРЕШКОДИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	34
Стронський І. Ю., Двилюк О. І., Сімонов М. Р. АКТИВНІСТЬ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У СВИНИНІ НА РІЗНИХ ТЕРМІНАХ ЇЇ ЗБЕРІГАННЯ	36
Фотіна Т., Фотін А., Гаврилук Г., Вареник Л. МОНІТОРИНГ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	38
Шевченко А. М., Фещенко Д. В., Романишина Т. О. РОСТЕРНА ОБРОБКА СОЇ, ЯК СПОСІБ ДЕАКТИВАЦІЇ АНТИПОЖИВНИХ РЕЧОВИН	39

2. ЗДОРОВ'Я ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН, ВІДПОВІДНО ДО КОНЦЕПЦІЇ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»	
Авдос'єва І К., Калініна О. С. СЕРОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВАКЦИНАЦІЇ ПТИЦІ ПРОТИ СИНДРОМУ ЗНИЖЕННЯ НЕСУЧОСТІ	41
Болібрех М. О., Рубленко І. О. ДОСЛІДЖЕННЯ КИШКОВОЇ МІКРОФЛОРИ СВИНЕЙ	42
Буднік Т. С., Гуральська С. В. ВПЛИВ БАГАТОКРАТНОЇ ВАКЦИНАЦІЇ НА ІМУННІ ОРГАНИ КУРЕЙ	44
Вовкотруб Н. В. ІНФОРМАТИВНІСТЬ КОМПЛЕКСНОГО ЛАБОРАТОРНОГО СКРИНІНГУ ЗА КЕТОЗУ В КОРІВ	45
Гришук Г. П., Євтух Л. Г., Побірський М. М. СТИМУЛЯЦІЯ СТАТЕВОЇ ОХОТИ СВИНОМАТОК ЗА ЗАСТОСУВАННЯ ГОРМОНАЛЬНИХ ТА БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ	47
Курята Н. В., Четет О. М., Рубленко І. О., Горбатюк О. І., Мусієць І. В., Бучковська Г. А., Ординська Д. О., Мех Н. В., Баланчук Л. В., Тогачинська Л. В., Щур Н. В. ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ЧАСТОТА ВИДІЛЕННЯ СЕРЕД ПТИЦІ В УКРАЇНІ КОМЕНСАЛЬНИХ І ЗООНОЗНИХ БАКТЕРІЙ З НАБУТОЮ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЮ	48
Мазуркевич Т. А. ОСОБЛИВОСТІ КЛІТИННОГО СКЛАДУ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ СЛІПОКИШКОВИХ ДИВЕРТИКУЛІВ КАЧОК	49
Ординська Д. О., Горбатюк О. І., Мусієць І. В., Кравцова О.Л., Карватко Т. М., Придюк О. В., Пискун О. О. РЕЗИСТЕНТНІСТЬ МІКРООРГАНІЗМІВ ДО ДІЇ ДЕЗІНФІКУЮЧИХ ЗАСОБІВ	50
Петренко М. О. СЕЗОННА ДИНАМІКА ТРИХУРОЗУ ОВЕЦЬ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОПРООВОСКОПІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	52
Прокопенко В. С., Кот Т. Ф. ПІСТОХІМІЯ НАДНИРКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПТАХІВ	53
Soloviova L. M., Mikhalova I. V. DISTRIBUTION OF SWINE NEMATODOSES IN EUROPEAN COUNTRIES	54
Усенко С. І. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІМУННИХ УТВОРЕНЬ ШЛУНКА ВОД'ЯНОЇ КУРОЧКИ (<i>Gallinula chloropus</i>)	55
3. ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І ЗАГАЛЬНА ВЕТЕРИНАРНА ПРОФІЛАКТИКА	
Боровик І. В. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИЧНОЇ ОБРОБКИ ЯК ЗАПОРУКА САНІТАРНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	56
Бучковська Г. А., Четет О. М., Богатко Н. М., Горбатюк О. І., Коваленко В. Л., Курята Н. В., Мусієць І. В., Ординська Д. О., Шалімова Л. О., Баланчук Л. В., Щур Н. В. БАКТЕРИЦИДНА АКТИВНІСТЬ НОВОГО ЙОДОВІСНОГО ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ ЗА ДІЇ НА ТЕСТОВУ КУЛЬТУРУ <i>Escherichia coli</i> ATCC 25922	57
Винник І., Висоцький А. О., Вороняк В. В. ВИВЧЕННЯ ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ ПРЕПАРАТУ «СЕКОБРЕН» ЗА ВНУТРІШНЬО-ШЛУНКОВОГО ВВЕДЕННЯ У ЛАБОРАТОРНИХ ЩУРІВ	58
Вислоцька Л. В., Гутий Б. В. РІВЕНЬ ПРОДУКТІВ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У КРОВІ ПОРОСЯТ ПРИ ВІДЛУЧЕННІ ТА ДІЇ КОРИГУЮЧИХ ЧИННИКІВ	60
Вус У. М., Когут В. І. АБІОТИЧНІ ЧИННИКИ І ІМУННИЙ ЗАХИСТ У ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН	61
Джунь В., Фаріонік Т. ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ ЗА ВІДГОДІВЛІ МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ З ІМУНОСТИМУЛЮЮЧОЮ ДІЄЮ	63
Загоруйко В., Висоцький А. О., Вороняк В. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ШКІРНО-ПОДРАЗНЮЮЧОЇ, МІСЦЕВО ПОДРАЗНЮЮЧОЇ ДІЇ НА СЛИЗОВУ ОБОЛОНКУ ОКА КРОЛЯ ТА АЛЕРГЕННИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПРЕПАРАТУ «СЕКОБРЕН»	64
Козенко О. В., Чорний М. В., Кремпа Н. Ю. ВПЛИВ УМОВ УТРИМАННЯ НА ГЕМОПОЕЗ У КОРІВ	66
Козенко О. В., Кремпа Н. Ю., Ляхович С. В. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІМУНОСТИМУЛЯТОРІВ У СВИНАРСТВІ	67
Кожин В. А., Салата В. З., Кухтин М. Д. ПРОТИМІКРОБНА ДІЯ БІОЦИДІВ В АСОЦІАЦІЇ З ЕНЗИМАМИ НА БАКТЕРІЇ У БІОПЛІВКАХ	68
Козопелько А.В., Лясота В.П. ВПЛИВ ПРЕБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ АКТИГЕН НА БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ІНДИЧОК М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ	69
Кушнір В. І., Гутий Б. В., Кушнір І. М. ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	71
Лясота В. П., Дюба А. В. ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ "БІОСЕВЕН" НА МЕТАБОЛІЗМ ЛАБОРАТОРНИХ ТВАРИН (ТОКСИКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА)	72
Магрело Н. В., Магрело В. Р. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОРГАНІЗМ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН	74

Мартишук Т. В., Гутий Б. В., Ляхович С. В. ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНІ ТА ІМУНОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СТРЕСУ У ПОРОСЯТ РАНЬОГО ВІКУ ТА ПРИ ВІДЛУЧЕННІ	76
Мартишук Т. В., Гутий Б. В., Халак В. І. ВПЛИВ БУТАСЕЛМЕВІТУ-ПЛЮС НА СТАН ІМУННОЇ СИСТЕМИ ПОРОСЯТ ПРИ ВІДЛУЧЕННІ	78
Мочернюк М. М., Кухтин М. Д. ДОСЛІДЖЕННЯ МІКРОБІОТИ БІОАЕРОЗОЛЮ ВЕТЕРИНАРНИХ КЛІНІК ДО ТА ПІСЛЯ ДЕЗІНФЕКЦІЇ	80
Остап'юк А. Ю., Гутий Б. В., Лерчук Я. В., Гузар Ю. В. ВПЛИВ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ, МЕТІФЕНУ ТА СІЛІМЕВІТУ НА РІВЕНЬ ВІТАМІНІВ В КРОВІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ХРОНІЧНОГО КАДМІЄВОГО ТОКСИКОЗУ	81
Семанюк В. І., Семанюк Н. В., Літвинчук А. П. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ АКАДЕМІЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ (1938-1944) ПРОФЕСОРА ЕДМУНДА МІКУЛЯШЕКА	82
Семанюк Н. В., Семанюк В. І., Шах А.-А. А. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ АКАДЕМІЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ (1930-1938) ПРОФЕСОРА СТАНІСЛАВА ЛЕГЕЖИНСЬКОГО	84
Семків К., Акимішин М. М. РОЛЬ ВЕТЕРИНАРНО - САНІТАРНОГО КОНТРОЛЮ У БЕЗПЕЦІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТВАРИННОГО ПОХОДЖЕННЯ	85
Сус Г. В., Загоруйко Д. ПІГМЕНТНА І ЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕРЕДОВИЩА	86
Тодоров М. І. ЗМІНИ ПЕЧІНКОВИХ МАРКЕРІВ У РАЗІ МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ ПОРОСЯТ	88
Халак В. І., Гутий Б. В., Вербельчук Т. В., Ільченко М. О., Мартишук Т. В. ЯКІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ: ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ	89
Харів І. І., Гутий Б. В., Ткач А. К., Засаднюк А. О. АКТИВНІСТЬ АМІНОТРАНСФЕРАЗ, ФОСФАТАЗ І ФОСФОРИЛАЗ НА ТЛІ ДІЇ ПЛОДІВ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ У ІНДИКІВ	91
Харів І. І., Гутий Б. В., Дадакова В. В. ВПЛИВ ПЛОДІВ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ НА ПРОТЕЇНСИНТЕЗУВАЛЬНУ ФУНКЦІЮ ПЕЧІНКИ У ІНДИКІВ	92
Чорний М. В., Вороняк В. В., Кремпа Н. Ю. ПІГМЕНА, САНІТАРІЯ І ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ ТВАРИН ВІДПОВІДНО ДО КОНЦЕПЦІЇ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»	94
Шкромада О. І., Фотіна О. О., Шкромада О. С. ДЕЗІНФЕКЦІЯ – ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИННИЦТВА	95
4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ ЗА ПРИНЦИПОМ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»	
Зажарський В. В., Сосницька А. О. МОДИФІКАЦІЯ ЖИВИЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ІЗОЛЯЦІЇ МІКОБАКТЕРІЙ З БІОМАТЕРІАЛУ ЗА ДОВГОТРИВАЛОЇ ФРОСТАЦІЇ	97
Івашків Б. Б., Мисак А. Р. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДЕКСАМЕТАЗОНУ В ЛІКУВАННІ ПУХЛИН ШКІРИ ТА ПІДШКІРНОЇ КЛІТКОВИНИ У СОБАК	98
Петров В. В., Березовський А. В., Петров Р. В. ВИЗНАЧЕННЯ ВИДОВОГО СКЛАДУ МІКРОФЛОРИ В ПТАШНИКАХ	99
Стибель В. В., Токар І. В. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ ТОКСОКАРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У СОБАК	100
Слівінська Л. Г., Щербатий А. Р., Личук М. Г., Гутий Б. В., Леньо М. І., Чернушкін Б. О., Приступа О. І., Драч М. П. ВПЛИВ КАДМІЮ І ПЛЮМБУМУ НА СТАН АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ КОРИВ	102
Слівінська Л. Г., Яремчук В. Ю., Щербатий А. Р., Гутий Б. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕПАТОПРОТЕКТОРІВ У ПРОФІЛАКТИЦІ ГЕПАТОЗІВ КУРЕЙ-НЕСУЧОК	103
Федорович В. Л., Слівінська Л. Г., Щербатий А. Р., Влізло В. В., Максимович І. А., Федорович Н. М., Зінко Г. О., Русин В. І. ІНФОРМАТИВНІСТЬ МАРКЕРІВ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ЗА ОСТЕОДИСТРОФІЇ КОРИВ	105
Фотіна Г., Пернер Я., Фотін О. В. ВИКОРИСТАННЯ ЖИРІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ШТУЧНОЇ ДІЄТИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ З МЕТОЮ ВИВЧЕННЯ ФІЗІОЛОГІЇ IXODES RICINUS	106
Чемеровська І. О., Рубленка І. О., Зоценко В. М., Тарануха С. І., Островський Д. М. МОНІТОРИНГ ІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ У СОБАК ТА КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ	108
Яненко У. М., Васильєва Т. Б., Сорокіна Н. Г. ЗАГРОЗА ВИНИКНЕННЯ СПАЛАХІВ АНТРАКСА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	109
Сусол Н. Я., Приставська Н. І. ОЦІНКА РІВНЯ ВРАЗЛИВОСТІ МЕДУ НАТУРАЛЬНОГО ДО ФАЛЬСИФІКАЦІЇ	111

лейкограмі відзначається гіперрегенеративний зсув ядра ліворуч у нейтрофільній групі. Збільшення загальної кількості нейтрофілів у тварин з ознаками гепатодистрофії супроводжується одночасним зменшенням відносного числа лімфоцитів.

З біохімічних тестів діагностично інформативним на наш погляд є показник концентрації білірубину, який починає зростати вже у продромальний період хвороби. З індикаторних печінкових ферментів у разі токсичної гепатодистрофії на початку хвороби найбільш значні зміни у бік збільшення зазнала активність аланінамінотрансферази.

Найменшою мірою в цей період хвороби мало місце підвищення аспартатамінотрансферази, хоча її активність зросла порівняно зі здоровими удвічі. Різке зростання активності гамма-глутамілтранспептидази (ГГТП) спостерігали на початку хвороби. У той же час зростання активності лужної фосфатази (ЛФ) не яскраво виражено.

Внаслідок порушення білково-синтетичної функції печінки знижується концентрація альбумінів. Поряд з цим у сироватці крові збільшується концентрація загального білка в основному за рахунок імуноглобулінів, в результаті чого альбуміно-глобулінове співвідношення значно зменшується. Показник тимолово-білково-осадової проби як

інтегральний діагностичний тест стану печінки зростає. З показників жирового обміну, у якому печінка бере безпосередню участь, найбільш діагностично інформативними є визначення кількості 3-ліпопротеїдів, холестерину та загальних ліпідів. Їх концентрація в крові з розвитком хвороби підвищується, що свідчить про залучення до патологічного процесу значної частини гепатоцитів.

Висновки: 1. На початковій стадії розвитку гепатодистрофії поросят характерними є: зниження апетиту, легке пригнічення загального стану, диспептичні явища з боку шлунково-кишкового тракту, зниження приросту маси тіла.

2. Діагностично інформативними з біохімічних тестів є: підвищення на початковій стадії концентрації загального білірубину у крові. Підвищення активності аланінамінотрансферази, гамма-глутамілтранспептидази, тимолово-білково-осадова проба стає позитивною.

Список літератури

1. Кондрахін, І. П. (1998). Деякі підсумки вивчення внутрішніх хвороб тварин. Вісник Білоцерківського державного аграрного університету, 5(1), 10-15.

2. Левченко, В. І., Головаха, В. І., Кондрахін, І. П., Безух, В. М., та ін. (2010). Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин. К.: Урожай.

ЯКІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ: ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ М'ЯЗОВОЇ ТКАНИНИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ

Халак Віктор Іванович,

к. с.-г. н., старший науковий співробітник

Державна установа «Інститут зернових культур НААН»

e-mail: y16kh91@gmail.com

Гутий Богдан Володимирович,

д. вет. н., професор

Львівський національний університет ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С. З. Гжицького

e-mail: bvh@ukr.net

Вербельчук Тетяна Василівна,

к. с.-г. н., доцент

Поліський національний університет

e-mail: ver-ba555@ukr.net

Ільченко Марія Олександрівна,

к. с.-г. н., старший дослідник

Інститут свинарства і АПВ НААН

e-mail: mariia1984poltava@gmail.com

Мартишук Тетяна Василівна,

к. с.-г. н., асистент

Львівський національний університет ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С. З. Гжицького

e-mail: mtv_27@ukr.net

Вступ. Інтенсифікація селекційного процесу у свинарстві передбачає підвищення показників продуктивності тварин різних статевих вікових груп за рахунок впровадження інноваційних методів оцінки плеємної цінності, а також використання тварин зарубіжної селекції. Підтвердження цьому є результати дослідження Баньковської І. Б. [1], Khalak V., Dudchak I., Gutiy B., Stadnytska O., Vakulik V., Pundiak T., Zmiia M., Slepokura O., Bordun O., Smyslov S. [2], Гришиної Л. П., Фесенко О. Г. [3], Ващенко П. А. [4], Церенюка А. Н., Акімова А. В. [5], R. Ros-Freixedes et al. [6], Rothschild M. F., Hu Z., Jiang Z. [7] та інших науковців. Проте, актуальним і

малодослідженим питанням є дослідження якісного складу м'язової тканини молодняку свиней, одержаних на основі внутріпородної гібридизації з використанням свиноматок великої білої породи української селекції та кнурів-плідників великої білої породи англійського походження.

Мета роботи – дослідити фізико-хімічні властивості м'язової тканини молодняку свиней великої білої породи різної якості за вологоутримуючою здатністю.

Матеріали та методи. Дослідження проведено в агроформуваннях Дніпропетровської області, ТОВ «Глобінський м'ясокомбінат», лабораторії

«Безпечність та якість харчових продуктів у концепції «Єдине здоров'я» (1-2 червня 2023 р.)

зоохіманалізу Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН та лабораторії тваринництва Державної установи «Інститут зернових культур НААН». Об'єктом дослідження був молодняк свиней великої білої породи, одержаний на основі внутріпородної гібридизації з використанням свиноматок великої білої породи української селекції та кнурів-плідників великої білої породи англійського походження.

Дослідження фізико-хімічних властивостей найдовшого м'яза спини тварин проводили з урахуванням наступних показників: вологуотримуюча здатність, %; ніжність, с; інтенсивність забарвлення, од. екст.×1000; втрати м'язової тканини при термічній обробці, % [8]. Якісний склад найдовшого м'яза спини визначали за шкалою Поливоди А. М. [9].

Біометричну обробку результатів досліджень здійснювали за методиками Коваленка В.П. та ін. [10]

з використанням програмованого модуля «Аналіз даних» в Microsoft Excel.

Результати досліджень. дослідження показали, що вологуотримуюча здатність найдовшого м'яза спини у молодняку свиней піддослідної групи становить $60,10 \pm 0,981\%$ ($Cv=8,15\%$), інтенсивність забарвлення – $73,60 \pm 2,147$ од. екст.×1000 ($Cv=8,15\%$), активна кислотність (pH) – $5,62 \pm 0,028$ одиниць кислотності ($Cv=2,52\%$), ніжність – $9,41 \pm 0,283$ с ($Cv=15,05\%$). Втрати м'язової тканини при термічній обробці дорівнюють $22,03 \pm 0,667\%$ ($Cv=15,11\%$).

З урахуванням внутріпородної диференціації тварин піддослідної групи за вологуотримуючою здатністю встановлено наступне: кількість зразків високої, нормальної і низької якості за даним показником фізико-хімічних властивостей становить 8,33, 80,55 і 11,11 % відповідно (табл.).

Таблиця

Фізико-хімічні властивості найдовшого м'яза спини молодняку свиней різної внутріпородної диференціації за вологуотримуючою здатністю

Показники, одиниці виміру	Біометричні показники	Якість найдовшого м'яза спини за вологуотримуючою здатністю		
		висока	нормальна	низька
		група		
		I	II	III
	<i>n</i>	3	29	4
Активна кислотність (pH), одиниць кислотності	$X \pm S_x$	$5,53 \pm 0,175$	$5,66 \pm 0,025$	$5,63 \pm 0,052$
	$Cv \pm Scv, \%$	$5,48 \pm 2,245$	$2,45 \pm 0,321$	$1,84 \pm 0,652$
	$X \pm S_x$	$68,29 \pm 1,872$	$60,23 \pm 0,661$	$52,30 \pm 0,359$
Вологуотримуюча здатність, %	$Cv \pm Scv, \%$	$4,74 \pm 1,942$	$5,46 \pm 0,717$	$1,37 \pm 0,485$
	$X \pm S_x$	$10,03 \pm 0,679$	$15,68 \pm 0,270$	$8,53 \pm 0,576$
	$Cv \pm Scv, \%$	$11,73 \pm 4,807$	$12,97 \pm 1,704$	$13,49 \pm 4,783$
Ніжність, с	$X \pm S_x$	$83,00 \pm 1,732$	$72,65 \pm 2,091$	$67,25 \pm 4,861$
	$Cv \pm Scv, \%$	$3,61 \pm 1,479$	$15,50 \pm 2,036$	$26,36 \pm 9,343$
	$X \pm S_x$	$20,02 \pm 0,78$	$21,90 \pm 0,523$	$23,33 \pm 1,07$
Втрати м'язової тканини при термічній обробці, %	$Cv \pm Scv, \%$	$6,78 \pm 2,778$	$12,87 \pm 1,691$	$7,78 \pm 2,758$

Різниця між зразками високої та низької якості найдовшого м'яза спини за активною кислотністю становить 0,1 одиниць ($td=0,55$; $P>0,05$), вологуотримуюча здатність – 15,99% ($td=8,41$; $P<0,001$), ніжність – 1,50 с ($td=1,68$; $P>0,05$), інтенсивністю забарвлення – 15,75 од. екст. × 1000 ($td=3,05$; $P<0,01$), втратою м'язової тканини при термічній обробці – 3,31% ($td=2,50$; $P<0,05$).

У зразках найдовшого м'яза спини нормальної якості активна кислотність становить 5,66 одиниць ($Cv=2,45\%$), вологуотримуюча здатність – 60,23% ($Cv=5,46\%$), ніжність – 15,68 с ($Cv=12,97\%$), інтенсивність забарвлення – 72,65 од. екст. × 1000 ($Cv=15,50\%$), втрата м'язової тканини при термічній обробці – 21,90% ($Cv=12,87\%$).

Коефіцієнт кореляції між вологуотримуючою здатністю та активною кислотністю м'язової тканини молодняку свиней дорівнює +0,657, вологуотримуючою здатністю × інтенсивністю забарвлення - +0,250, вологуотримуючою здатністю × ніжністю – +0,157, вологуотримуючою здатністю × втратою м'язової тканини при термічній обробці – - 0,219.

Висновки.

1. Встановлено, що кількість зразків високої якості м'язової тканини молодняку свиней за вологуотримуючою здатністю становить 8,33 %.

2. Достовірну різницю між зразками м'язової тканини молодняку свиней високої і низької якості встановлено за вологуотримуючою здатністю ($td=8,41$; $P<0,001$), інтенсивністю забарвлення

($td=3,05$; $P<0,01$) та втратою м'язової тканини при термічній обробці ($td=2,50$; $P<0,05$).

3. Коефіцієнт кореляції між вологуотримуючою здатністю, активною кислотністю, інтенсивністю забарвлення, ніжністю та втратою м'язової тканини при термічній обробці коливається у межах від - 0,219 до +0,657. Зазначене свідчить про ефективність використання показника вологуотримуючої здатності м'язової тканини як маркера якісного складу за іншими показниками.

Список літератури

1. Баньковська, І. Б. (2016). Комплексний вплив факторів породи, статі та живої маси на показники м'ясної продуктивності свиней. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво, 7, 36-42.
2. Khalak, V., Dudchak, I., Gutyj, B., Stadnytska, O., Vakulik, V., Pundiak, T., Zmia, M., Slepokura, O., Bordun, O., & Smyslov, S. (2021). Some biochemical indicators of serum, fattening, and meat quality of young pigs of different classes of distribution according to the Sazer-Fredin index. Ukrainian Journal of Ecology, 11(7), 6-13. doi: 10.15421/20 21 _ 236.
3. Гришина, Л. П., & Фесенко, О. Г. (2015). Ефективність використання спеціалізованого типу свиней за схрещування та гібридизації. Вісник аграрної науки Причорномор'я, 2(84), 40-47.
4. Ващенко, П. А. (2019). Прогнозування племінної цінності свиней на основі лінійних моделей селекційних індексів та ДНК-маркерів: автореф. дис.. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук: спец.

06.02.01 «Розведення та селекція тварин». Миколаїв, 2019. 43 с.

5. Церенюк, А. Н., & Акимов, А. В. (2009). Откормочные качества гибридного молодняка в условиях промышленного свиного комплекса. Пути интенсификации отрасли свиноводства в странах СНГ: сб. тр. XVI Междунар. науч.-практ. конф. (г. Гродно, 26–27 августа 2009 г.). Гродно, 108-110.

6. Ros-Freixedes, R. et al. (2013). Response to selection for decreased backfat thickness at estrained intramuscular fat content in Duroc pigs J. Anim. Sci., 91(8), 3514-3521.

7. Rothschild, M. F., Hu, Z., & Jiang, Z. (2007). Advances in QTL Mapping in Pigs. Int. J. Biol. Sci., 3(3),

192-197.

8. Поливода, А. М., Стробыкина, Р. В., & Любецкий, М. Д. (1977). Методика оценки качества продуктов убоя у свиней. Методики исследований по свиноводству. Харьков, 48-56.

9. Поливода, А. М. (1976). Оцінка якості свинини за фізико-хімічними показниками. Свинарство, 24, 57-62.

10. Коваленко, В. П., Халак, В. І., Нежлукченко, Т. І., & Папакіна, Н. С. (2010). Біометричний аналіз мінливості ознак сільськогосподарських тварин і птиці. Навчальний посібник з генетики сільськогосподарських тварин. Херсон: Олді.

АКТИВНІСТЬ АМІНОТРАНСФЕРАЗ, ФОСФАТАЗ І ФОСФОРИЛАЗ НА ТЛІ ДІЇ ПЛОДІВ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ У ІНДИКІВ

Харів Іван Іванович,

к. б. н., доцент

Гутий Богдан Володимирович,

д. вет. н., професор

Ткач Андрій Костянтинівич,

аспірант

Засаднюк Аліна Олександрівна,

студентка факультету ветеринарної медицини

Львівський національний університет ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С. З. Гжицького

e-mail: chariv_ii@ukr.net

Вступ. Неповноцінна годівля, недостатні умови утримання тварин, наявність бактеріальних, гельмінтозних та протозоонозних інвазій – це стрес-фактори, які впливають на молодих індиків та знижують природну резистентність їх організму [1]. Для сільськогосподарської птиці, становлення природної імунної системи не завершується до трьох місяців віку [2-5]. Тому, є необхідність підвищення їх імунної стійкості шляхом використання відповідних імуностимуляторів чи імуномодуляторів.

У ветеринарній медицині часто використовуються різні імуностимулюючі препарати, такі як КАФІ, Т-активін, лейкоген, гомотин, імуноглобуліни, тимоген, камізол і т.д. [8, 9], для підвищення імунного стану тварин та птиці. Але недоліком цих препаратів є те, що їх вводять парентерально, і, як відомо, птиця, до трьох місяців віку, дуже погано переносить такі парентеральні ін'єкції [6, 7].

Для підвищення імунного стану організму індиків безпечнішими і зручними в застосуванні є рослинні препарати, що додають до корму. Їхня імуностимулювальна дія не поступається такій же дії хімічних препаратів, і проявляється більш „м'яко”. До рослинних препаратів, що проявляють високу імуностимулювальну дію слід віднести траву ехінацеї і плоди розторопші плямистої. Ці рослини широко вивчаються і застосовуються в лікувальній практиці гуманної медицини, проте їм не приділяють належної уваги у практиці ветеринарної медицини [5, 8].

Метою роботи було в дослідіх вивчити фармакодинаміку впливу плодів розторопші плямистої на активність ферментів у сироватці крові інтактних індиків.

Матеріали та методи. Для дослідження впливу плодів розторопші плямистої на активність ферментів у сироватці крові інтактних індиків, сформували дві

групи клінічно-здорових індиків по 20 птахів у кожній групі. Індичатам першої групи задавали порошок плодів розторопші плямистої 2 г/кг корму. Порошок додавали з вологим комбікормом упродовж 5 днів поспіль. Друга група індиків була контрольною, яким плоди розторопші плямистої не задавали.

Результати досліджень. У індиків, яким із кормом протягом 5 днів згодовували порошок плодів розторопші плямистої, встановлено підвищення активності амінотрансфераз у сироватці крові внаслідок активізації процесів метаболізму у яких беруть участь амінотрансферази. Адаже вони стоять на стику шляхів білкового, ліпідного і вуглеводного обмінів і каталізують майже усі процеси метаболізму. Активність АсАТ підвищилась на 18,7% на 3 добу, 11,7% на 5 добу і залишалася на такому рівні на 5 добу після припинення задавання плодів. Активність АлАТ у сироватці крові індиків на 3, 5 і 10 доби була вищою від контрольної відповідно на 14,2%, 15,9%, 12,7%. Величина коефіцієнта АсАТ/АлАТ у період згодовування порошку плодів розторопші плямистої була в межах оптимального співвідношення, що вказує на рівномірне і не високе підвищення активності обох амінотрансфераз у сироватці крові індиків внаслідок активації метаболічних процесів.

Активність каталази крові в індиків, у порівнянні з контрольною групою, підвищилася на 3 добу на 27,7% на 5 добу – на 29,6% і була на 16,9% вище за початкові величини на 5 добу після припинення згодовування порошку плодів розторопші плямистої. Підвищена активність каталази крові вказує на високу активність процесів окиснення і відновлення у індиків, яким згодовували розмелені плоди розторопші плямистої.

Активність лужної фосфатази у сироватці крові індиків підвищувалася в меншій мірі. На 3 і 5 доби